

BESLUT

2019-04-01

Dnr: 18/04070

SAKEN

Morgonpasset i P3, 2018-11-18, inslag om reaktioner på ett *Tankesmedjan*-inslag; fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kravet på opartiskhet.

INSLAGET

I inslaget gästades studion av NN, som vanligtvis är programledare för satirprogrammet *Tankesmedjan* i P3. NN berättade bland annat om ett inslag om så kallade Swish-journalister som han gjort i *Tankesmedjan* och reaktionerna han fått på det. I inslaget sades bland annat följande av NN och av tre programledare.

(Programledare 1) – Men det blev ett jävla bråk mellan dig och [namngiven komiker].
(NN) – Ja, [komikern] hörde detta, jag skämtade ju bara om dem då. Det är inte debattartiklar man framför i *Tankesmedjan*, det är liksom ett humorprogram. Men jag skämtade om dem, och då la han ut mitt nummer, mitt telefonnummer på Twitter.
(Programledare 1) – Nää?! [---] för han trodde att du läste hans nummer? (NN) – Ja, precis det var ett missförstånd också. [...] av någon anledning trodde han att jag i radio hade sagt hans telefonnummer, vilket jag inte hade gjort. [---] Då uppmanade de folk att busringa till mig, vilket folk gjorde. [---] Så då vidarekopplade jag alla mina samtal till [komikers] nummer. Vilket innebar att alla som ringde mig hamnade hos [komikern] i stället. [---] (Programledare 2) – Blev det rabalder? (NN) – Nej, [...] han slutade liksom. Han blev också avstängd ifrån Twitter för man får inte lägga ut folks privata telefonnummer på det där sättet. (Programledare 1) – Har ni pratat? (NN) – Nej, det har vi verkligen inte gjort. (Programledare 2) – Men ska ni verkligen göra det? Ska ni inte bara slåss med varandra? (NN) – Nej, ja, kanske. [---] Han får gärna höra av sig. Men faktum är att om han ska, om han försöker, om han ska nå mig så kommer han ju komma till sig själv eftersom att om man ringer mitt nummer så kopplas det ju.

En programledare frågade NN om några andra så kallade Swish-journalister hade hört av sig till honom, varpå bland annat följande sades.

(NN) – Ja, [...] Alla. [---] Det finns ju väldigt många. Nej, men det är så här [två namngivna författare och en namngiven samhällsdebattör]. Vad heter den här, den här galna moderaten? (Programledare 3) – Ingen aning. (Programledare 1) – [Namngiven

moderat riksdagsledamot]? (NN) – Exakt, exakt, exakt. [---] (Programledare 1) – Det ville du inte säga själv, utan det ville du att jag skulle säga [---] nu är det jag som kallade honom galen moderat också. (Programledare 2) – Nu är ju inte [moderat riksdagsledamot] här. (NN) – Nej. (Programledare 1) – Nej. (Programledare 3) – Eller någon annan av journalisterna. (Programledare 2) – Och kan försvara sig. (Programledare 1) – Men enligt [moderat riksdagsledamot] sätt att liksom berätta historier så tror jag att han absolut skulle skriva under på det där, på den beskrivningen av sig själv. (NN) – Det tror jag också. (Programledare 1) – Ja. (NN) – Med glädje. Men vad vet man, för han är ju inte här. Jag skämta. [---] (Programledare 2) – Nej, men han är inte här. Det är väl inget skämt. (NN) – Nej, det... (Programledare 1) – Det är väl inget att skämta om. [---] (NN) – Den typen av journalister, inte [moderat riksdagsledamot] då [---] har ju ofta i sin biografi på så här sociala medier ett nummer. Typ står det så här "swisha mig", glad smiley.

Avslutningsvis i inslaget diskuterades en namngiven journalist och bland annat följande sades.

(Programledare 1) – Men [journalist] är väl inte Swish-journalist? Han har väl en anställning? (NN) – Ja, sjukt nog har han det. [...] nej, men han ska ju skriva en bok nu [---] han ville, vad heter det, kickstarta i gång den här boken [---] han har fått in så mycket pengar. (Programledare 2) – Hur mycket, ish? (NN) – Ja, men nu tror jag kanske 600 000 på jättekort tid. Och det är större förskott än vad någon har fått i Sverige. [---] (Programledare 1) – Om man inte är [namngiven deckarförfattare].

ANMÄLNINGARNA

En anmälare anser att en komiker, och andra personer, angreps i inslaget utan att de fick en chans att försvara sig. Anmälaren är även kritisk till att NN berättade att han kopplade vidare samtal till komikern för att störa honom.

Ett antal anmälare är kritiska till att en moderat riksdagsledamot refererades till som "den galne moderaten" i inslaget.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anför i huvudsak följande.

Morgonpasset i P3 sänds varje morgon i P3 och är ett lättsamt aktualitetsprogram som tar upp aktuella frågor ur ett humoristiskt perspektiv. Programmet bygger inte på ett skrivet manus, utan det är programledarnas och de inbjudna gästernas personligheter som i stor utsträckning präglar programmets ton och val av ämnen.

Den 18 november 2018 innehöll programmet ett samtal om så kallad Swish-journalistik, vilket betyder att journalister ber om ekonomiska bidrag via mobilapplikationen Swish för att skapa journalistik eller opinionsbildande innehåll. Programmets gäst, NN, är en del av programmet *Tankesmedjan* som precis hade haft ett uppmärksammat inslag om just Swish-journalister.

I det aktuella programmet berättade NN om reaktionerna efter inslaget i *Tankesmedjan*, däribland en reaktion från en komiker som ägnat sig åt Swish-journalistik. NN berättade att komikern publicerade hans telefonnummer på Twitter och uppmanat personer att busringa till honom, varpå NN berättade att han vidarekopplat alla samtal till den aktuella komikerns telefon.

Därefter fick NN frågan om andra Swish-journalister hört av sig med anledning av inslaget i *Tankesmedjan*. NN sa att ”alla” har hört av sig och nämnde några namn och gav sedan uttryck för att det var ett namn som han inte kom på och han försökte i stället få hjälp av programledarna genom att fråga ”vad heter den där galna moderaten?”. En av programledarna svarade med namnet på den aktuella moderata riksdagsledamoten samtidigt som hon kom på att NN mycket väl kände till namnet på politikern. En annan programledare uttryckte att varken den moderate riksdagsledamoten, eller några av de andra personerna som nämndes, befann sig i studion och därmed inte kunde försvara sig, varpå en annan programledare sa att det inte var osannolikt att riksdagsledamoten hade hållit med om den beskrivningen av sig själv. NN berättade sedan om den kritik som journalisterna och deras följare riktat mot honom i sociala medier efter inslaget i *Tankesmedjan*.

Bakgrunden till att en av programledarna uttryckte att den moderate riksdagsledamoten hade hållit med om den beskrivningen av sig själv var att riksdagsledamoten hade utmärkt sig med sitt kontroversiella språkbruk, framför allt på Twitter, genom att uttrycka sig på ett tillspetsat sätt som politiker normalt sett inte gör. Bland annat blev han mycket uppmärksam med anledning av en bild som han publicerade på sociala medier i augusti 2018. Bilden var ett montage som föreställde politikern poseras med full stridsutrustning och tunga vapen med en text att han låg i krig med en namngiven morgontidning. När politikern själv var gäst i *Morgonpasset i P3* uttryckte han att han inte tycker att folk ska vara så känsliga.

Morgonpasset i P3 har en tydlig underhållande karaktär och det aktuella inslaget hade en påtaglig satirisk och humoristisk inramning och ton. NN är själv en del av satirprogrammet *Tankesmedjan* varför det var tydligt för lyssnarna att hans roll var att vara humoristisk och parodisk. Som politiker och riksdagsledamot måste man i viss mån tåla att satiriker uttalar sig på det sätt som skedde. Programledarna framhöll även att varken den moderate riksdagsledamoten eller några av de andra personerna fanns på plats i studion för att försvara sig och det ska även poängteras att personerna inte har begärt genmäle. Omständigheten att NN redogjorde för den kritik som riktats mot honom innebär även att ämnet behandlades på ett mångsidigt och balanserat sätt.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Med hänsyn till programformen och inslagets karaktär anser granskningsnämnden inte att uttalandena kan anses ha utgjort personangrepp eller att de var så värderande att inslaget strider mot kravet på opartiskhet. Vad anmälarna i övrigt anfört medför inte heller att inslaget strider mot detta krav.

Detta beslut har fattats av Malin Bonthron, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Malin Bergström, Bo-Erik Gyberg, Pia Rehnquist och Kristina Åberg efter föredragning av Gustav Aspengren.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Gustav Aspengren

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.